NORAKSTS
Lieta Nr.A42526606
Nr.A1812-07/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007.gada 12.novembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Dz.Amerika,
piedaloties tulkam D.Boldovskim,

piedaloties pieteicējam *M.P.* un atbildētāja – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Latvijas Republikas Ieslodzījumu vietu pārvaldes pārstāvim Aleksejam Zubrickim,

2007.gada 20.septembrī Rīgā, Antonijas ielā 6, atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *M.P.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikumā par Latvijas Republikas Ieslodzījumu vietu pārvaldes 2005.gada 16.septembra lēmuma „Par sūdzību" Nr.1/6-P/3462 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 5.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums (reģistrācijas numurs 5735) un 2006.gada 13.oktobrī tiesnese pieņēmusi lēmumu par pieteikuma pieņemšanu daļā par Ieslodzījumu vietu pārvaldes (turpmāk arī – atbildētājs) 2005.gada 16.septembra lēmuma „Par sūdzību" Nr.1/6-P/3462 atcelšanu un administratīvās lietas ierosināšanu, bet daļā par morālā kaitējuma atlīdzinājumu Ls 3500,00 apmērā pieteikumu atteikts pieņemt.

[2] 2005.gada 2.jūnijā pieņemts lēmums par disciplinārsoda piemērošanu pieteicējam. Lēmumā norādīts, ka pieteicējs 2005.gada 16.maijā izmantoja izmeklēšanas cietumā aizliegtus saziņas līdzekļus un metodes, ar ko pārkāpis Ministru kabineta noteikumu Nr.211 60.punkta 5.apakšpunktu. Kā pārkāpumu apstiprinošs dokuments un pierādījums norādīts 2005.gada 17.maija ziņojums Nr.445 un darbinieku izziņas.

Atbildētājs, izskatot pieteicēja 2005.gada 29.augusta iesniegumu, 2005.gada 16.septembrī ir sniedzis atbildi Nr.1/6-P/3462, kurā norāda, ka pieteicējs ir nokavējis termiņu lēmuma apstrīdēšanai.

[3] Pieteicējs pārsūdzēto Lēmumu uzskata par nepamatotu, norādot sekojošus apsvērumus:

Daugavpils cietuma izziņas izdarītājs inspektors A.Silovs neizpildīja savus tiešos dienesta pienākumus un neizskatīja pieteicēja paskaidrojumus pēc būtības un sagrozīja tos. Tādējādi tika ierobežotas pieteicēja tiesības un pieteicējs līdz ar to nepamatoti tika sodīts no Daugavpils cietuma administrācijas puses.

Pieteicējs paskaidro, ka sakarā ar to, ka pieteicēja rakstītie ziņojumi Daugavpils cietuma administrācijai netiek reģistrēti un netiek veiktas atbilstošas darbības, tie pazūd, pieteicējs nolēmis savus iesniegumus Nr.0131/MP, Nr.0132/MP, Nr.0133/MP

un Nr.0134/MP, kuri adresēti Daugavpils cietuma priekšniekam, nosūtīt „ar kontroli", tos reģistrējot. Pieteicējs 2005.gada 24.maijā no Centrālcietuma nosūtījis iepriekš minētos iesniegumus cilvēktiesību aizsardzības instancei to reģistrācijai, kopiju izgatavošanai, kā arī pieteicēja apmaksātu aploksni ar markām tālākai nosūtīšanai. Pavadvēstulē pieteicējs lūdzis cilvēktiesību aizsardzības instancei pieteicēja norādītajā datumā nosūtīt pieteicēja iesniegumus uz Ģenerālprokuratūru.

2005.gada 26.maijā pieteicējs tika izsaukts pie Daugavpils cietuma izziņas izdarītāja inspektora I.Silova, kuram Daugavpils cietuma administrācija deva rīkojumu noskaidrot, kādā veidā pieteicējs savus iesniegumus ir nosūtījis Ģenerālprokuratūrai.

Pieteicējs I.Silovam devis rakstiskus paskaidrojumus, kādā veidā augstāk minētie iesniegumi nonākuši Ģenerālprokuratūrā. I.Silovs, nepārbaudot faktus, kuri minēti paskaidrojumā, pieņēma lēmumu, kurā falsificēja pieteicēja minētos faktus, ka pieteicējs iesniegumus ir nosūtījis nelikumīgi. Tādēļ pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības Daugavpils cietumā, liedzot iegādāties pieteicējam nepieciešamos pārtikas produktus iestādes veikalā.

[4] Atbildētājs – Ieslodzījumu vietu pārvalde, pieteicēja pieteikumu uzskata par nepamatotu, ievērojot sekojošus apsvērumus:

[4.1] 2005.gada 18.maijā Daugavpils cietumā tika saņemti no Ģenerālprokuratūras pārsūtīti četri pieteicēja 2005.gada 14.maija iesniegumi. Ģenerālprokuratūra pārsūtīja arī aploksni, kurā minētie iesniegumi atradās. Ģenerālprokuratūra aploksni ar pieteicēja iesniegumiem saņēmusi 2005.gada 17.maijā. Uz aploksnes norādīts adresāts – Ģenerālprokuratūra, Kalpaka bulvārī 6, Rīgā, LV 1801. Aploksnes otrajā pusē norādīta sūtītāja adrese – pieteicējs, 18.novembra iela 66, Daugavpils, LV 5403, kas ir Daugavpils cietuma adrese, bet uz aploksnes nav Daugavpils cietuma zīmoga. Uz aploksnes uzspiests pasta zīmogs ar uzrakstu: Rīga, 16.5.05., LV-1000.

[4.2] Saņemot no Ģenerālprokuratūras minēto aploksni ar pieteicēja 2005.gada 14.maija iesniegumiem, Daugavpils cietumā tika veikta pārbaude, kuras gaitā tika konstatēti šādi fakti: pasta zīmogs uz aploksnes liecina, ka aploksne ar pieteicēja 2005.gada 14.maija iesniegumiem tika nosūtīta Ģenerālprokuratūrai no Rīgas 2005.gada 16.maijā, pieteicējs 2005.gada maija mēnesī atradās Daugavpils cietumā un viņa iesniegumi nevarēja tikt nosūtīti no Rīgas, vēstule Ģenerālprokuratūrai no Daugavpils cietuma tika nosūtīta nelegāli un pieteicējs izmantoja izmeklēšanas cietumā aizliegtus saziņas līdzekļus un metodes, tādējādi pārkāpjot Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.211 „Izmeklēšanas cietumu iekšējās kārtības noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.211) 60.punkta 5.apakšpunktu.

[4.3] Saskaņā ar noteikumu Nr.211 82.punktu apcietinātais desmit dienu laikā var iesniegt sūdzību prokuroram vai pārsūdzēt viņam uzlikto disciplinārsodu, iesniedzot iesniegumu Ieslodzījumu vietu pārvaldes priekšniekam.

Pieteicējs ar savu parakstu ir apliecinājis, ka ir iepazinies ar 2005.gada 2.jūnija lēmumu 2005.gada 9.jūnijā un ir iepazīstināts ar tā apstrīdēšanas kārtību. Pieteicējs to nav ievērojis, tāpēc atbildētājs, atbildot uz pieteicēja 2005.gada 29.augusta iesniegumu, 2005.gada 16.septembra vēstulē Nr.1/6-P/3462 paskaidroja viņam, ka procesuālais termiņš lēmuma apstrīdēšanai ir beidzies.

[5] Pieteicējs tiesas sēdē pieteikumu uzturēja uz tajā minēto argumentu pamata.

[6] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos minēto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus, izvērtējot administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir apmierināms.

[8] Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatē sekojošo:

[8.1] lēmums par disciplinārsoda piemērošanu pieņemts 2005.gada 2.jūnijā (lietas lapa 93), pieteicējs ar šo lēmumu iepazīstināts 2005.gada 9.jūnijā, kas redzams uz šī lēmuma. Lēmums bija pārsūdzams 10 dienu laikā prokuroram un Ieslodzījumu vietu pārvaldes priekšniekam;

[8.2] pieteicējs 2005.gada 2.jūnija lēmumu pārsūdzējis ģenerālprokuratūrā ar 2005.gada 9.jūnija iesniegumu, kurš nosūtīts ierakstītā vēstulē 2005.gada 10.jūnijā (pielikums, lietas lapa 4-5);

[8.3] 2005.gada 30.jūnijā Ieslodzījuma vietu pārvalde sniegusi atbildi Nr.1/6-P/2290 pieteicējam uz viņa 2005.gada 10.jūnija iesniegumu, kas bija nosūtīts Ģenerālprokuratūrai (pielikums, lietas lapa 10), norādot, ka iesnieguma izskatīšanai un atbildes sagatavošanai nepieciešama papildus pārbaude;

[8.4] 2005.gada 15.jūlijā Ieslodzījuma vietu pārvalde sniegusi atbildi Nr.1/6-P/2290 uz pieteicēja iesniegumu, norādot, ka pieteicēja apgalvojumi, ka Daugavpils cietumā netiek reģistrēta pieteicēja korespondence, neatbilst patiesībai. Norādīts, ka saskaņā ar Daugavpils cietuma sniegto informāciju nav pamata atcelt pieteicējam 2005.gada 17.maijā piemēroto disciplinārsodu, jo tas piemērots par to, ka pieteicējs iesniegumus ir nosūtījis, pārkāpjot noteikumus Nr.211 (pielikums, lietas lapa 11);

[8.5] 2005.gada 29.augustā pieteicējs vērsies Specializētajā vairāku nozaru prokuratūrā ar iesniegumu Nr.247/MP par konkrēto disciplinārlietu un A.Silova rīcību (pielikums, lietas lapa 20), kurš ar prokuratūras vēstuli pārsūtīts Ieslodzījuma vietu pārvaldei (pielikums, lietas lapa 21);

[8.6] 2005.gada 16.septembrī atbildētājs sniedzis atbildi „Par sūdzību" Nr.1/6-P/3462, par kuru tiesā arī ierosināta administratīvā lieta (pielikums, lietas lapa 22-23).

[9] No sprieduma 8.punktā konstatētajiem faktiem, tiesa secina, ka pieteicējs ir laicīgi apstrīdējis Daugavpils cietuma 2005.gada 2.jūnija lēmumu par pieteicēja disciplinārsodīšanu, proti, iesniegums ir uzrakstīts jau tajā pat dienā, kad pieteicējs iepazinies ar šo lēmumu, bet nosūtīts nākamajā dienā Ģenerālprokuratūrai, kura šo sūdzību pārsūtījusi atbildētājam.

Atbildētājs 2005.gada 30.jūnijā sniedzis starpatbildi, bet 2005.gada 15.jūlijā pieņēmis lēmumu par Daugavpils cietuma 2005.gada 2.jūnija lēmumu, ar kuru atzinis, ka nav pamata to atcelt. Tas nozīmē, ka pieteicējs ir ievērojis lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību un termiņus, savukārt, atbildētājs lēmumu par apstrīdēto lēmumu ir pieņēmis jau 2005.gada 15.jūlijā, nevis 2005.gada 16.septembrī, kaut gan tiesai, atbildot uz tās pieprasījumu par dokumentu iesniegšanu, kas apliecinātu lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību (lietas lapa 117), ir

iesniedzis tikai 2005.gada 16.septembra lēmumu (lietas lapa 118-120), ar ko arī tika ierosināta lieta administratīvajā tiesā.

Ievērojot konstatēto, proti, to, ka patiesībā lēmums par apstrīdēto Daugavpils cietuma 2005.gada 2.jūnija lēmumu, ir pieņemts jau 2005.gada 15.jūlijā, kā arī to, ka tieši tiesa noteica pieteikuma priekšmetu, ierosinot administratīvo lietu, tiesa uzskata par nepieciešamu un iespējamu patstāvīgi precizēt prasījumu un lietu izskatīt par Ieslodzījumu vietu pārvaldes 2005.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1/6-P/2290 (turpmāk – 2005.gada 15.jūlija lēmums) atcelšanu.

[10] Tiesā lieta ir ierosināta par lēmuma atcelšanu. Taču tiesai primāri ir jānovērtē, vai 2005.gada 15.jūlija lēmums nav zaudējis spēku, jo atbilstoši APL 253.panta ceturtajai daļai, ja tiesa atzīst par pamatotu pieteikumu, kurā prasīts konstatēt spēku zaudējuša administratīvā akta prettiesiskumu, tā spriedumā konstatē, ka spēku zaudējušais administratīvais akts ir bijis prettiesisks.

Saskaņā ar APL 70.panta trešo daļu administratīvais akts ir spēkā tik ilgi, līdz to atceļ, izpilda vai vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu.

Tiesa uzskata, ka 2005.gada 15.jūlija lēmums ir zaudējis spēku sakarā ar to, ka tas ir izpildīts. Noteikumu Nr.211 82.punkts noteic, ka apcietinātais desmit dienu laikā var iesniegt sūdzību prokuroram vai pārsūdzēt viņam uzlikto disciplinārsodu, iesniedzot iesniegumu Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšniekam, sūdzības iesniegšana neaptur soda izpildi. Tas nozīmē, ka pieteicējam piemērotais disciplinārsods jau ir izpildīts, par ko lietā strīds nepastāv. Tas nozīmē, ka lēmums, ar kuru pieteicējam ir piemērots disciplinārsods, ir zaudējis spēku līdz ar tā izpildi un to vairs nevar atcelt. Ievērojot minēto, tiesa var vērtēt tikai 2005.gada 15.jūlija lēmuma tiesiskumu, bet nevar atzīt to par spēkā neesošu vai atcelt.

[11] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 250.panta pirmo daļu, tiesa, taisot spriedumu, pārbauda, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus; vai administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām un vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības. Savukārt, panta otrā daļa noteic, ka tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.

[12] Pārbaudot to, vai pieņemot gan 2005.gada 2.jūnija, gan arī 2005.gada 15.jūlija lēmumu, ir ievēroti procesuālie un formālie priekšnoteikumi, tiesa konstatē virkni pārkāpumu:

[12.1] APL 67.panta otrā daļa paredz, ka rakstveidā izdots administratīvais akts satur šādas sastāvdaļas: 1) iestādes nosaukums un adrese; 2) adresāts; 3) ja administratīvā lieta ierosināta uz iesnieguma pamata, - iesniedzēja prasījums; 4) administratīvā procesa dalībnieku viedokļi un argumenti, ja tādi ir izteikti; 5) faktu konstatējums; 6) administratīvā akta pamatojums, it sevišķi ietverot lietderības apsvērumus (65. un 66.pants); 7) atsevišķs piemēroto tiesību normu uzskaitījums (norādot arī normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu); 8) adresātam uzliktais tiesiskais pienākums (noteikta rīcība vai noteiktas rīcības aizliegums) vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības; 9) norāde, kur un kādā termiņā šo administratīvo aktu var apstrīdēt vai pārsūdzēt.

[12.2] 2005.gada 2.jūnija lēmumā nav norādīts iestādes nosaukums, kas pieņēmusi lēmumu, un adrese. No lēmuma teksta tikai izriet, ka to ir pieņēmis cietuma

priekšnieks V.Tverdovs, taču, no lēmuma neizriet, kāda cietuma priekšnieks. Minētais pārkāpums ir pamats lēmuma atzīšanai par spēkā neesošu atbilstoši APL 74.panta pirmās daļas 1.punktam, proti, objektīvi nav saprotams, kas lēmumu izdevis. Taču konkrētajā gadījumā tomēr tiesa šo pārkāpumu nevērtē kā tādu, kas pats par sevi padarītu lēmumu par spēkā neesošu, jo pieteicējam acīmredzami bija skaidrs, kādas iestādes amatpersona lēmumu ir pieņēmusi. Tas redzams arī no pieteicēja 2005.gada 9.jūnija sūdzības ģenerālprokuratūrai (pielikums, lietas lapa 5). Tas nozīmē, ka pieteicējam objektīvi bija saprotams un zināms lēmuma pieņēmējs. Tai pat laikā tiesa vēlas norādīt atbildētājam, ka šāda prakse nav pieļaujama.

2005.gada 15.jūlija lēmumā tiesa šādu pārkāpumu nekonstatē;

[12.3] 2005.gada 15.jūlija lēmumā nav fiksēts pieteicēja viedoklis un argumenti;

[12.4] 2005.gada 2.jūnija lēmumā, ne arī 2005.gada 15.jūlija lēmumā nav faktu konstatējuma. Jānorāda, ka faktu konstatējums ir ļoti būtiska administratīvā akta sastāvdaļa, kas dod iespēju pārbaudīt, vai pie noteiktiem faktiskajiem apstākļiem ir piemērojamas atbilstošas tiesību normas. Ievērojot to, ka šie konkrētie faktiskie apstākļi nav identificēti, nav arī iespējams noskaidrot, kādas tiesību normas būtu jāpiemēro konkrētajā gadījumā. Faktu konstatējums ir būtisks arī tādā nozīmē, lai vēlāk varētu izdarīt secinājumus par iestādes konsekventu rīcību arī citās līdzīgās lietās. Ja šāda faktu konstatējuma nav, tad nav arī iespējams secināt, vai iestāde ievēro vienlīdzības principu gan attiecībā jau uz izlemtām lietām, gan arī uz nākotnē paredzamām lietām.

Konkrētajā gadījumā tiesai, ja tā iepazītos tikai ar disciplinārlietas materiāliem, absolūti nebūtu saprotams, tieši kādu pārkāpumu un par kādiem faktiem pieteicējs ir saukts pie atbildības. 2005.gada 2.jūnija lēmumā ir tikai atsauce (citējums) no tiesību normas, kuras pieteicējs ar savām darbībām ir pārkāpis, taču, ar kādām darbībām, tas lēmumā netiek norādīts, kaut gan noteikumu Nr.211 6.pielikums, kur redzama lēmuma veidlapa, paredz, ka lēmumā ir jānorāda gan pārkāpuma laiks – datums, gan tā apraksts. Šī kļūda nav labota arī 2005.gada 15.jūlija lēmumā, no kura neizriet faktisko apstākļu apraksts, proti, faktu konstatējums, kas atbilstoši APL 67.panta trešajai daļai paredz arī norādīt pierādījumus, uz kuriem pamatoti secinājumi, un argumentus, uz kuru pamata pierādījumi noraidīti. Tātad, nepietiek vien ar to, ka tiek izklāstīti šie apstākļi, to konstatējums jāapstiprina arī ar pierādījumiem.

Tiesas ieskatā, šajā gadījumā faktu konstatējumam un konkrēto faktisko apstākļu izklāstam ir īpaša nozīme, jo no lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs jau 2005.gada 17.maijā ir disciplināri sodīts par aizliegtu saziņas līdzekļu izmantošanu. Tātad, lai nošķirtu šos divus atsevišķos dzīves gadījumus, vispirms ir nepieciešams tos pienācīgā kārtā identificēt. Taču no lietas materiāliem bieži vien nav saprotams, kurā brīdī par kādu pārkāpumu iet runa;

[12.5] 2005.gada 2.jūnija lēmumā ir tikai daļējas atsauces uz tiesību normām, bet 2005.gada 15.jūlija lēmumā vispār tādu nav. Atbilstoši APL 67.panta otrās daļas 6.punktam lēmumā norādāms administratīvā akta pamatojums. Saskaņā ar APL 67.panta ceturtajai daļai iestāde administratīvo aktu pamato ar Satversmi, likumiem, Ministru kabineta noteikumiem vai pašvaldību saistošajiem noteikumiem, starptautisko tiesību vai Eiropas Savienības (Kopienu) normām, kā arī vispārējiem tiesību principiem. Pamatojumā norāda attiecīgā ārējā normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu.

2005.gada 2.jūnija lēmumā ir atsauce uz noteikumu Nr.211 79.punktu, taču nav norādes uz konkrēto apakšpunktu.

Turklāt, APL 67.panta otrās daļas 6.punkts paredz arī lēmumā iekļaut lietderības apsvērumus, ja tādi ir jāizdara. Ievērojot to, ka noteikumu Nr.211 79.punkts paredz dažādus iespējamos disciplinārsodus, turklāt, konkrētais piemērotais sods – aizliegums vienu mēnesi pirkt pārtikas produktus, balstīts uz normu, saskaņā ar kuru ir iespējams noteikt arī mazāku termiņu, atzīstams, ka lēmums ir satura izvēles administratīvais akts un atbildētājam bija jāizdara lietderības apsvērumi attiecībā uz piemērojamās atbildības apmēru. Tie nav izdarīti ne sākotnējā, ne arī pēdējā lēmumā.

[12.6] gan 2005.gada 2.jūnija, gan arī atbildētāja 2005.gada 15.jūlija lēmumā ir pārkāpti APL 67.panta otrās daļas 9.punkta noteikumi.

Noteikumu Nr.211 82.punkts noteic, ka apcietinātais desmit dienu laikā var iesniegt sūdzību prokuroram **vai** pārsūdzēt viņam uzlikto disciplinārsodu, iesniedzot iesniegumu Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšniekam. Taču 2005.gada 2.jūnija lēmumā ir norādīta citāda apstrīdēšanas kārtība, proti, ka pieteicējam ir tiesības lēmumu pārsūdzēt 10 dienu laikā prokuroram **un** Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšniekam, tādējādi maldinot personu un norādot, ka personai ir jāvēršas abās iestādēs, lai realizētu lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtības ievērošanu, kaut gan personai ir jāvēršas tikai vienā no iestādēm.

Savukārt, atbildētājs savā 2005.gada 15.jūlija lēmumā vispār nav norādījis tā pārsūdzēšanas kārtību.

Iespējams, ka šo noteikumu pārkāpšana ir radījusi neizpratni gan pieteicējā, gan arī atbildētāja darbiniekos, jo pieteicējs nav sapratis, ka attiecībā uz viņu jau ir pieņemts lēmums, savukārt, atbildētājs nav sapratis, ka šāds lēmums jau ir pieņemts un 2005.gada 16.septembrī atkārtoti pieņēmis lēmumu par to pašu lietu.

[12.7] Bez tam, atbildētājam, kā augstākai iestādei, atbilstoši APL 81.pantam ir savi pienākumi, kas ir jāizpilda, pieņemot administratīvo aktu, proti, panta ceturtā daļa noteic, ja iesniegumā par administratīvā akta apstrīdēšanu minēts apstrīdēšanas pamatojums, augstākas iestādes lēmuma pamatojumā norādāmi argumenti attiecībā uz šo iesniedzēja pamatojumu. Atbildētājs tikai autoritatīvi ir norādījis, ka pieteicējam nav taisnība, nekādi šo viedokli nepamatojot.

[13] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2006.gada 14.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-432 10.punktā ir norādījis, ka pamatojuma trūkums, skatot pieteikumu par administratīvā akta atcelšanu, var tikt uzskatīts gan par tik būtisku procesuālu pārkāpumu, ka tā dēļ administratīvais akts ir atceļams, gan par tādu pārkāpumu, kurš norādāms kā administratīvā akta trūkums, bet kurš pats par sevi nerada tādas tiesiskās sekas kā administratīvā akta atcelšana. Tas izvērtējams katrā konkrētajā gadījumā. Par galvenajiem kritērijiem izmantojami divi apstākļi: 1) vai saprātīgs administratīvā akta adresāts no attiecīgā administratīvā akta pamatojuma varēja saprast, kāpēc attiecībā uz viņu izdots konkrētā satura administratīvais akts; 2) vai tiesa, pārbaudot attiecīgā administratīvā akta tiesiskumu, balstoties uz tā pamatojumu, var secināt, ka pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu. Kā to konstatējis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, līdzīgus pamatojuma izvērtēšanas kritērijus ir noteikusi arī Eiropas Kopienu Tiesa. Tā piemēram, Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2006. gada 27. septembra sprieduma lietā T-168/01 50. punktā tiesa norādīja, ka lēmums ir pietiekami juridiski pamatots, ja tas satur skaidru autora argumentāciju, kas ieinteresētajām personām ļauj

saprast, uz ko tas balstās, un tiesai pārbaudīt tā pamatotību. Toties tajā nav jāprecizē visi atbilstošie tiesiskie un faktiskie apstākļi, jo lēmuma atbilstība jāizvērtē, ņemot vērā gan tā tekstu, gan juridisko un faktisko kontekstu *(publicēts: http://curia.europa.eu)*.

Kā to norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2006.gada 7.februāra sprieduma lietā SKA-32 11.1.apakšpunktā, ar pamatojumu ir saprotams gan tiesiskais, gan faktiskais pamatojums, proti, konstatēto faktu izklāsts, kā arī norāde uz tiesību normām, saskaņā ar kurām ir pieņemts attiecīgais lēmums.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā, ņemot par pamatu disciplinārlietas materiālus, kā arī atbildētāja 2005.gada 15.jūlija lēmumu, nav saprotams, kādu tieši pārkāpumu pieteicējs ir izdarījis, respektīvi, kāds ir tas dzīves gadījums, kuram atbilst atbildētāja piemērotā tiesību norma – noteikumu Nr.211 60.punkta 5.apakšpunkts.

Iespējams, ka pieteicējam bija zināma pārkāpuma būtība, taču tiesa uzskata, ka administratīvajam aktam jābūt pietiekami skaidram, lai nepārprotami būtu saprotams, par ko persona ir saukta pie atbildības un saskaņā ar kādām normām tiek ierobežotas tās tiesības, vēl jo vairāk tādēļ, ka, acīmredzot, līdzīgus pārkāpumus pieteicējs pieļāvis jau iepriekš (no materiāliem pat izriet, ka pieteicējs iepriekšējo pārkāpumu piekļāvis vienlaicīgi ar tagad konstatēto, proti, 17.05.2005.). No disciplinārlietai pievienotajiem ziņojumiem un izziņām (lietas lapa 94, 103, 104, 105) tikai nojaušams, kāds ir pārkāpuma saturs. Tā piemēram, 2005.gada 26.maija ziņojumā (lietas lapa 94) norādīts, ka pieteicējs „iespējams" ir izmantojis cietumā aizliegtus saziņas līdzekļus. Tas nozīmē, ka lēmumā šis fakts vēl būtu jāapstiprina ar pierādījumiem, nevis jābalstās uz šo ziņojumu kā uz pierādījumu, taču 2005.gada 2.jūnija lēmumā šis ziņojums norādīts kā pierādījums. Savukārt, no izziņām (lietas lapa 103-105) nepārprotami izriet, ka tās kalpo par pierādījumiem kādu atsevišķu epizožu pierādīšanai, bet neataino visus pārkāpuma apstākļus kopumā, proti, ko atbildētājs ir uzskatījis par pārkāpumu.

Bez tam, būtisks pārkāpums ir lietderības apsvērumu neizdarīšana. Tas pārliecina tiesu, ka lēmuma pamatojums neattaisno pieteicējam piemēroto atbildību, jo konkrēta disciplinārsoda veida piemērošana ir pamatojama vienīgi ar lietderības apsvērumiem.

[14] Tiesa uzskata, ka iepriekš minētie procesuālie pārkāpumi ir tik būtiski, ka paši par sevi rada pamatu 2005.gada 15.jūlija lēmuma atzīšanai par prettiesisku. Šī iemesla dēļ, tiesas ieskatā, tiesai nav pamata vērtēt ne 2005.gada 2.jūnija, ne arī atbildētāja 2005.gada 15.jūlija lēmuma materiālo prettiesiskumu.

[15] Ievērojot spriedumā minētos apsvērumus, atbildētāja 2005.gada 15.jūlija lēmums ir atzīstams par prettiesisku, bet pieteicēja pieteikums ir apmierināms.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251., 253.panta ceturto daļu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

A**pmierināt** *M.P.* pieteikumu.

Atzīt par prettiesisku Latvijas Republikas Ieslodzījumu vietu pārvaldes 2005.gada 15.jūlija lēmumu Nr.1/6-P/2290.

Piedzīt no atbildētāja par labu *M.P.* samaksāto valsts nodevu 10 (desmit) latus.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts un parakstīts 2007.gada 12.novembrī.

Tiesnese (paraksts) Dz.Amerika

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

Tiesnese Dz.Amerika

Rīgā, 2007.gada 12.novembrī